

המרכזייה החינוכית משחקת אותה

יחידת הדרכה לצוות

היחידה הבאה נוצרה עבור המח"מ בפנימייה, רכזים ומנהלים.
מטרתה לשמש כלי מובנה לדיון בנושא המרכזייה החינוכית והחינוך בפנימייה: החינוך החברתי, כישורי חיים ופעילויות העשרה. היחידה מלווה במצגת ותדריך מפורט להעברתה.

מטרות:

- הצגת הקשר בין משמעותו של חינוך והיכולת ליישם תהליכים חינוכיים באמצעות כלים חוויתיים.
- הצגת המרכזייה החינוכית בפנימייה ודרכי עבודתה.

זמן משוער: שעה וחצי

חומרים:

1. תדריך למנחה
2. פתקים קטנים (דפי ממו)
3. כלי כתיבה
4. בריסטול / לוח מחיק
5. טושים עבים לכתיבה / טושים ללוח מחיק
6. תדריך וחומרים נוספים למשחק ההגדים (נספח 1).
7. סט קלפים "דברים בעלי ערך" X 2 (נספח 2).
8. תדריך וחומרים למשחק הקלאס בשקופית 9
9. מצגת המשלבת תיאוריה ומשחקים קצרים להעברת המסרים הרצויים.

הכנה מראש:

1. בריסטול / לוח מחיק - יש לחצות את הבריסטול בקו ל- 2 לאורכו ולתלות מול המשתתפים.
2. להדפיס ולניילן את הקלפים (נספח 2)

הנחיות למנחה:

- עבד/י עם המצגת.
- הבין/י כל שלב במצגת - מה הרציונל שעומד מאחוריו ולאן מוביל אותך.
- הכין/י את כל החומרים והציוד הדרוש מראש
- כדאי שהסביבה תהיה נקייה מגירויים והסחות
- רצוי להיות מוכנים כמה דקות לפני המועד שנקבע

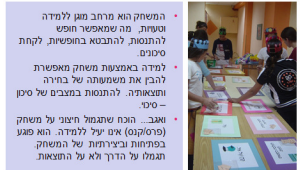
טיפים לעמידה מול צוות:

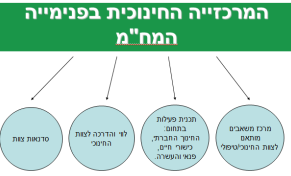
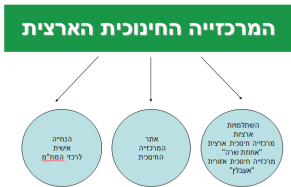
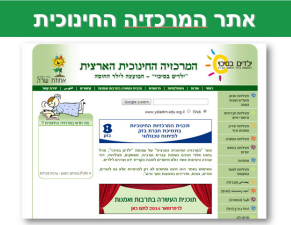
- שדרי/י חיוניות.
- התאם את עוצמת הקול, קצב הדיבור והשפה למיקום הפעילות ולכמות הנוכחים.
- מזערי/י המלל ותני/י לצוות לעבור את התהליך. כך הסיכוי גדול יותר להשגת המטרה.
- חשוב שההנחיות יהיו קצרות וברורות
- הקפד/י על קשר עין עם כל אחד מאנשי הצוות
- שליטה במצגת, הבנת הרציונל ואמונה בתפקיד ובחשיבותו, יקנו ביטחון בעת העברת המסרים.

מהלך המצגת והפעילות בכל שקופית

מס' שקופית	השקופית	הפעילות	זמן
1		שקופית פתיחה בעת התאספות הצוות בחדר, לפני תחילת הסדנא. חומרים: פתקים וכלי כתיבה הפעילות: מחלקים לכל אחד שנכנס פתק קטן וכלי לכתיבה. מבקשים מכל משתתף לענות במילה או משפט קצר ע"ג דף הממו על השאלה "מהו חינוך לדעתך" אוספים את הפתקים (נקריא אותם בשלב מאוחר יותר)	10 ד' לפני תחילת הפעילות
2		מושיבים את כולם במעגל ו... מתחילים! א. מתחילים את הפעילות בשני משחקי פתיחה קלילים. הצעות למשחקים: - טלפון שבור - עם שמות משחקים (תפסוני, טנגרם...) - היפהופ – <u>לחצו כאן</u> להורדה ב. עורכים סבב שמות כאשר כל אחד צריך להגיד מהו המשחק שהיה אהוב עליו בילדותו. ג. איסוף הגדרות המשתתפים למילה "חינוך" מקריאים את הרשום ע"ג הפתקים שנרשמו בשלב א'. רושמים את מילים ע"ג הבריסטול (או לוח מחיק) בצידו הימני.	10 ד'
3		צפייה בסרטון	1.5 ד'
4		פעילות - רק במילה מבקשים מהמשתתפים לומר בסבב, במילה אחת - מה היה לנו? מה ראינו בסרט? רושמים את המילים ע"ג הבריסטול/לוח מחיק בצד השמאלי שימו דגש על המילים: כיף, חוויה, יצירתיות, וכד'... הסבו את תשומת ליבם של המשתתפים לשתי הרשימות המקבילות בשני הטורים. מה דומה? מה שונה?	5 ד'

5	 אז, מהו חינוך ?	פעילות – משחק ההיגדים נכון/לא נכון (הנחיות והיגדים בנספח 1)	10 ד'												
6	 למידה טובה של דברים בעלי ערך	מקריאים את ההגדרה למילה "חינוך" כפי שהיא מופיעה בשקף.													
7	למידה טובה של דברים בעלי ערך <table><tr><td>תהליך</td><td>מעורבות, עניין, תחושת שייכות, התנסות שמעוררת רצון לשחזר אותה</td></tr><tr><td>תוצר</td><td>הבנה והסכמה: יכולת לחשוב בגמישות על מה שנלמד ולפעול איתו</td></tr></table>	תהליך	מעורבות, עניין, תחושת שייכות, התנסות שמעוררת רצון לשחזר אותה	תוצר	הבנה והסכמה: יכולת לחשוב בגמישות על מה שנלמד ולפעול איתו	מקריאים את השקף ונותנים דוגמאות מתוך המשחקים שחווינו בתחילת הפעילות ובמשחק ההיגדים. (האם המשחק גרם לנו לזכור מעתה את התשובות הנכונות להיגדים שעלו במשחק?)	5 ד'								
תהליך	מעורבות, עניין, תחושת שייכות, התנסות שמעוררת רצון לשחזר אותה														
תוצר	הבנה והסכמה: יכולת לחשוב בגמישות על מה שנלמד ולפעול איתו														
8	למידה טובה של דברים בעלי ערך <table><tr><td>פיתוח קשרים חברתיים ותרבותיים</td><td>פיתוח חשיבה ביקורתית</td><td>פיתוח חשיבה יצירתית</td><td>פיתוח חשיבה לוגית</td><td>פיתוח חשיבה מוסרית</td><td>פיתוח חשיבה אמנותית</td></tr><tr><td>פיתוח חשיבה ביקורתית</td><td>פיתוח חשיבה יצירתית</td><td>פיתוח חשיבה לוגית</td><td>פיתוח חשיבה מוסרית</td><td>פיתוח חשיבה אמנותית</td><td>פיתוח חשיבה מדעית</td></tr></table>	פיתוח קשרים חברתיים ותרבותיים	פיתוח חשיבה ביקורתית	פיתוח חשיבה יצירתית	פיתוח חשיבה לוגית	פיתוח חשיבה מוסרית	פיתוח חשיבה אמנותית	פיתוח חשיבה ביקורתית	פיתוח חשיבה יצירתית	פיתוח חשיבה לוגית	פיתוח חשיבה מוסרית	פיתוח חשיבה אמנותית	פיתוח חשיבה מדעית	פעילות – הקלפים – דברים בעלי ערך. החומרים: 2 סטים של הקלפים (נספח 2) הפעילות: - מפזרים את כל הקלפים על הרצפה - כל משתתף מוזמן לבחור את הקלף המייצג את 'הדבר בעל ערך' החשוב ביותר מבחינתו ולחשוב כיצד היה רוצה להקנות אותו לחניכיו. - משתפים בסבב. בתום הפעילות מבקשים מהמשתתפים לשמור את הקלף שבחרו. בסיום המצגת המשתתפים יוזמנו להיכנס למרכזייה החינוכית ולמצוא בה את אותן פעילויות שבעזרתן הוא יכול להקנות את הערך שבחר, לחניכי קבוצתו.	10 ד'
פיתוח קשרים חברתיים ותרבותיים	פיתוח חשיבה ביקורתית	פיתוח חשיבה יצירתית	פיתוח חשיבה לוגית	פיתוח חשיבה מוסרית	פיתוח חשיבה אמנותית										
פיתוח חשיבה ביקורתית	פיתוח חשיבה יצירתית	פיתוח חשיבה לוגית	פיתוח חשיבה מוסרית	פיתוח חשיבה אמנותית	פיתוח חשיבה מדעית										

15 ד'	<u>פעילות מתוך מאגר הפעילות של אתר המרכזיה: משחק הקלאס. לחצו כאן להורידו</u> מומלץ לקיים את המשחק בקבוצות קטנות. להקדיש למשחק כ- 10 דקות וצוד 5 דקות לדיון.	משחק 	9
10 ד'	<u>קוראים את השקף</u> <u>שאלות למשתתפים:</u> * איך הרגשתם במשחק? * מה הייתה מטרת המשחק - הגלויה והסמויה? חשוב להדגיש שמטרת המשחק הסמויה הייתה להבין את חשיבות ה'חוקים' בחינוך, והלמידה הייתה דרך חווית המשחק.	משחק - הדרך הטובה ביותר לייצר למידה משמעותית 	10
5 ד'	קוראים את ההיגדים תוך התייחסות לתהליך שנחווה במשחק הקלאס. מזמינים את המשתתפים לחדד את ההיגדים באמצעות התובנות שעלו במהלך המשחק ומשחקים נוספים שהם מכירים.	המשחק ככלי ללמידה - משחק כלי תמיד חוקים בחרים (חוקים) שמוסכמים על קבוצת המשחקים. זו המסגרת הטובה ביותר ללמידה גבולות גבולות וחוקים לא הורסים את הקצו שבמשחק. הם רק מגבירים אותו. אז אם זה קצו, יצי יסיד גבוה שמשחק לעשות את זה ואפילו אצרה להשפיר בזה. - משחק מתמל על אישוק ומעניש על אינטליגנציות. - משחק מאפשר פנחה של קורים חבריים סמים, אך לאט ובדרגה, נרכשת מעמדות להומודיות.	11
		המשחק ככלי ללמידה - המשחק הוא מרחב מגן ללמידה מועפת, מה שמאפשר תמיכה להתנסות, להתבטא בחופשיות, לקחת סיכונים. - למידה באמצעות משחק מאפשרת להבין את משמעותה של בחירה ושיטתיות. להתנסות במצבים של סיכון – סיכוי. - ואב... הכנה שתמלול חינוכי על משחק (פרסוקט) איש יעיל ללמידה. הוא פועל בפועל נבצירות של המשחק. תמלול על הדרך ולא על התוצאות.	12
1.5 ד'	צפייה בסרטון		13

	שקופית מעבר		14
	השקופית תלויה בהסבר על מקומה של המרכזייה החינוכית המקומית – המח"מ, בפעילות הקבוצתית והפנימית. זה המקום להזמין את המשתתפים למצוא במרכזייה את הפעילויות שמטרתן להקנות את "הערך" הרשום על הקלף שבידיהם.		15
10 ד'	השקופית תלויה בהצגת המרכזייה החינוכית הארצית ומגוון השירותים שהיא מפתחת עבור הפנימיות בכל המגזרים.		16
	הצגת אתר המרכזייה החינוכית הארצית שקופית זו תופיע רק במצגת לפנימיות שאין בהן מח"מ. במקום שקיים מח"מ, הציפייה שהצוות ימצא את מבוקשו במרכזייה המקומית.		17

5 ד'	סיום וסיכום הסדנא - חשוב!!! סבב שיתוף בחוויות מהסדנא: • עם איזה חוויה אתם יוצאים מהסדנא? • מה למדתם בסדנא? • איך ניתן ליישם את מה שלמדתם בסדנא בעבודה עם הילדים?	המרכזייה החינוכית משחקת אותה :-)	18
------	---	--	----

משחק ההיגדים - נכון/לא נכון

חומרים:

- היגדים נכון/לא נכון
- מדבקות עגולות צבעוניות **

מהלך הפעילות:

- הקבוצה עומדת במעגל רחב.
- ההנחיה למשתתפים:
מי שחושב שההיגד נכון – צעד אחד פנימה (קדימה)
מי שחושב שההיגד אינו נכון – צעד אחד החוצה (אחורה)
- המנחה מקריא את ההיגדים. המשתתפים צועדים לפי הבנתם.
מי שצדק מקבל מדבקה **
- לקראת כל היגד חוזרים למעגל.
- בסיום 5 ההיגדים אפשר לספור למי יש הכי הרבה מדבקות! **

** (תוספת למי שמעוניין)

ההיגדים:

1. ככל שילד גדול יותר כך הוא לומד פחות טוב דרך משחק. נכון או לא נכון?
(לא נכון, גם אצל מבוגרים הלמידה דרך משחק יעילה)
2. ככל שבעל חיים גדול יותר כך הוא משחק פחות. נכון או לא נכון?
(נכון, רוב בעלי חיים משחקים בהיותם גורים כשאין להם צורך בדאגה להגנה ובדאגה לקיום)
3. ילדים מעדיפים לשחק עם חבריהם ולא עם מבוגרים. נכון או לא נכון?
(לא נכון, הם נהנים במידה זהה ממשחק עם חברים וממשחק עם מבוגרים)
4. עלה במחקרים כי הפרעות קשב וריכוז קשורות בין היתר גם לכמות השעות שהוקדשו למשחק עם הילדים. נכון או לא?
(נכון, נמצא שהפרעות קשב וריכוז קשורות בין היתר גם לחסר בשעות משחק פיזי, ממשי, אנרגטי.)
5. עלה במחקרים כי קיים קשר בין משחק חברתי בקרב ילדים, לפיתוחם ושכלולם של תפקודים ניהוליים. נכון או לא?
(נכון)

פיתוח כישורים להתנהלות עצמאית

מודעות לגבולות וקבלתם

תחושת השתייכות ומחויבות לזולת

יכולת ליצור
קשרים
בין אישיים

ערך עצמי, מודעות לכוחות ויכולות

רכישת עולמות של ידע

התמצאות בעולם

פיתוח ערכים וחשיבה מוסרית

גמישות בהתמודדות עם שינויים ומצבים משתנים

פיתוח חשיבה ביקורתית

הצבת מטרות ודרכים להגשמתן

יכולת בחירה באמצעות חשיבה מעמיקה ומשוחררת

